

8. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р., редакція від 27.10.2022, підстава - 2438-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення 12.01.2023).
9. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р., редакція від 01.01.2023, підстава 2465-IX, 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 12.01.2023).
10. Черевко К.О. Щодо питання еутаназії в Україні. Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності № 4 (58) 2016. URL: [hrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/241523.pdf](https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/241523.pdf) (дата звернення 12.01.2023).

РОТТ Ангеліна, здобувач ступеня вищої освіти бакалавра, навчально - наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: ЛИТВИН Вікторія, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ

ПОРАДИ БАТЬКАМ ПО ЗМЕНШЕННЮ РІВНЯ АГРЕСІЇ В ДІТЕЙ

Сьогодні наша країна переживає війну. Для кожного українця ці жахливі події, що відбуваються, викликають пригнічений стан та стрес. Стрес же, у свою чергу, може викликати агресію. У когось виробляється стресостійкість і їм легше переживати свої емоції в критичних ситуаціях, але також не потрібно забувати про людей у яких слабка нервова систем, і їм складніше в таких ситуаціях. Навіть в такій ситуації кожен може навчитись контролювати свої емоції, щоб не завдати шкоду собі та оточуючим.

Ми повинні розуміти, що агресія це теж емоція і це є нормально. Ще одним не менш важливим є правило пов'язане з емоціями - їх не можна постійно тримати в собі. Які б вони не були: позитивні чи негативні, активні чи пасивні. Треба розуміти, що саме ти відчуваєш під час приступу агресії. Розглянемо, для початку, поняття агресія. Кожна людина вкладає свій сенс в це поняття, тож

одного єдиного визначення немає, але ми спробуємо надати авторське трактування.

У психології термін «агресія» співвідносять з поведінкою, яка може призвести до завдання фізичної та психологічної шкоди собі, іншим або об'єктам у навколишньому середовищі. В основну, агресія виплескується на інший об'єкт.

Слово «агресія» походить від латинського, що означає «напад». Агресія - це мотивована деструктивна поведінка, яка суперечить нормам і правилам існування людей у суспільстві, завдає матеріальної шкоди, приносить фізичне і моральне ушкодження людям або спричиняє їм психологічний дискомфорт (негативні переживання, стан напруження, страх, пригніченість).

Агресія завжди оцінюється суспільством як негативна, асоціальна дія. В основному ж під цими поняттям розуміють загрозливу поведінку, що об'єднує в собі багато понять: насильство, агресивні дії, агресивна поведінка, асоціальна поведінка, ворожість, жорстокість, конфлікт, злочин, вбивство, негативна взаємодія та ін.

Саме в підлітковому віці ми можемо спостерігати високий рівень агресії. Діти не можуть справитись з усім спектром своїх бурхливих емоцій. Вони впадають в агресію достатньо швидко. Інколи в них агресія спровокована дією стрес-факторів, а інколи це намагання виділитись з натовпу.

Для підлітків притаманні такі види агресії (за Басса-Дарки):

- фізична агресія (напад);
- побічна агресія (злісні плітки, крики, тупотіння ногами тощо);
- схильність до виявлення негативних реакцій за будь-яких обставин;
- негативізм (опозиційна лінія поведінки від пасивності до боротьби);
- образа, ненависть до оточення (всі люди погані, усі винуваті);
- підозрілість (усі люди планують погані вчинки щодо особи);
- вербальна агресія (крики, погрози, прокляття, лайка).

Відповідно, ми розробили деякі поради батькам для зниження агресії в підлітків. Батьки мають частіше спілкуватись з дітьми. Окрім цього, вони мають пояснити дитині, що емоції – це добре. Завдяки безпечному виплеску емоцій фізичне та психічне здоров'я дитини буде в нормі. Основна задача батьків – це роз'яснити дітям алгоритм дій, які вони мають виконати при переживанні ними агресії:

1. зізнатись собі в тому, що переважає емоція гніву;
2. прислухатись до бажань тіла. Стандартна порада під час гніву – глибоко дихати. Має бути короткий вдих і повільний видих;
3. «випустити пар» на об'єкти, яким не може бути нанесена шкода;
4. варто контролювати тон розмови. При спілкуванні з однолітками не слід проявляти експресивність. Краще на деякий час ухилятись від дії стрес-факторів;
5. якщо неможливо уникнути стрес-фактору, необхідно спробувати змінити тему та відволікти увагу.

Тож, враховуючи вище сказане, потрібно розуміти що таке агресія, визначити який притаманний вид в процесі її переживання, знайти чинники, що є збудником агресії та обрати для себе пораду або методику для контролю власного стану. Головне підійти до проблеми свідомо та з бажанням працювати над собою та власними дітьми.

Список використаних джерел:

1. Агресія. Її причини та наслідки URL: http://nastasivschool.te.sch.in.ua/batjam/agresiya_ii_prichini_ta_naslidki/
2. Девіантна поведінка у дітей та підлітків URL: <https://healthua.com/article/25669-devantna-povednka-udtej-tapdltkv>
3. Качанова Ю. Агресивність та агресія як соціологічні категорії URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/sociology/2010/146-133-10.pdf>
4. К. Черпі Що таке агресія? URL: <https://www.verywellmind.com/what-is-aggression-2794818>
5. Теорії агресії URL: <https://studfile.net/preview/7792767/page:14/>
6. 6 порад, як контролювати себе під час спалаху гніву URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2020/03/14/240199/>

РУДЧЕНКО Вікторія,

здобувач ступеня вищої освіти
магістр Навчально-наукового
інституту №1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

КУЛИК Тетяна, доцент кафедри
конституційного права та прав
людини Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Сьогодні, як ніколи, питання захисту прав дитини є актуальним.

Взагалі, діти і в звичайному мирному житті є вразливою категорією населення, що потребує особливого захисту. А враховуючи, що на території України вже дев'ять місяців точиться жорстока війна, в ході якої порушуються права усіх громадян нашої держави, зокрема і дітей. Тому дослідження процедури захисту прав дитини в умовах воєнного стану є одним із першочергових завдань.

Варто зазначити, що захист дітей в умовах воєнного часу включає в себе цілий комплекс правових актів, зокрема, але не виключно Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права дитини від 1989 року (далі по тексту – Конвенція 1989 року), Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо